

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 9/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. mája 2017 v pléne zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka, Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), Sergeja Kohuta, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, a Rudolfa Tkáčika predbežne prerokoval návrh Krajského súdu v Trenčíne, zastúpeného predsedom odvolacieho senátu [REDAKOVANÉ], na začatie konania o súlade § 9 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov s čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd a s čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a takto

r o z h o d o l :

Návrh Krajského súdu v Trenčíne **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 14. marca 2016 doručený návrh Krajského súdu v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“ alebo „navrhovateľ“), zastúpeného predsedom odvolacieho senátu [REDAKOVANÉ], na začatie konania o súlade § 9 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších

predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) s čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), s čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a s čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol“).

Krajský súd podal návrh na začatie konania pred ústavným súdom v súvislosti s konaním vedeným krajským súdom pod sp. zn. 3 To 94/2015, ktoré bolo z dôvodu podania návrhu ústavnému súdu prerušené uznesením sp. zn. 3 To 94/2015 z 24. februára 2016.

Podaniu predmetného návrhu zo strany navrhovateľa predchádzalo nasledovné:

Okresný súd Prievidza (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 2 T 74/2010 zo 16. decembra 2011 podľa § 41 ods. 3 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) zrušil výrok o vine, o treste a o škode trestného rozkazu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2 T 129/2009 z 29. júla 2009 právoplatného 4. novembra 2009 (ďalej len „trestný rozkaz Okresného súdu Piešťany“) a obžalovanú [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obžalovaná“) uznal za vinnú z obzvlášť závažného zločinu podvodu, sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 a § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe, že

„1./ ako zastupujúca osoba [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ] uzatvorila dňa 28.9.2007 v [REDAKOVANÉ] kúpnu zmluvu s kupujúcim, [REDAKOVANÉ], ktorej predmetom bol predaj nehnuteľnosti – [REDAKOVANÉ], súpisné číslo [REDAKOVANÉ] a pozemkov na parcelách číslo [REDAKOVANÉ] zapísaných na [REDAKOVANÉ] v Katastrálnom území [REDAKOVANÉ] za kúpnu cenu 82 982,87 Eur (2 500 000,-- Sk), a to aj napriek tomu, že dohodnutá kúpna cena bola 232 357,43 Eur (7 000 000,-- Sk) a že splnomocnenie podpísané manželmi [REDAKOVANÉ] bolo dňa 28. 9. 2007 odvolané, o čom v čase spracovania a podpisania kúpnej zmluvy vedomosť mala a ktoré akceptovala, čím by vkladom vlastníckeho práva podľa kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľnosti, manželom [REDAKOVANÉ] vznikla škoda v celkovej výške 149 372,63 Eur (4 500 000,-- Sk),

2./ dňa 21. 2. 2008 v [REDAKOVANÉ] vylákala splnomocnenie od [REDAKOVANÉ], ktoré získala pod zámienkou zakúpenia nehnuteľnosti chalupy č. [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ], ktoré boli vo vlastníctve [REDAKOVANÉ], o čom spisali dohodu 21. 1. 2008 v [REDAKOVANÉ], ktorou sa jej zaviazala vyplatiť 2 300 000,-- Sk (76.346 Eur) do 31. 3. 2008, toto však nemala v úmysle, následne na základe takto vylákaného splnomocnenia bez súhlasu [REDAKOVANÉ] uvedenú nehnuteľnosť predala aj s okolitými pozemkami za 200 000,-- Sk (6638,78 Eur) čím zabezpečila povolenie vkladu do katastra nehnuteľnosti Katastrálneho úradu v [REDAKOVANÉ], Správy katastra [REDAKOVANÉ] pre nového vlastníka, takto získané peniaze použila pre svoje osobné účely, svojím konaním [REDAKOVANÉ] spôsobila škodu vo výške 543 000,-- Sk (18 024 Eur).“.

Okresný súd obžalovanú podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 4 a § 41 ods. 3 Trestného zákona odsúdil na spoločný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého bola podľa § 48 ods. 2 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 78 ods. 1 Trestného zákona bol obžalovanej uložený ochranný dohľad vo výmere 2 roky. Súčasne podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku boli poškodení [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] s ich nárokmi na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 T 74/2010 zo 16. decembra 2011 obžalovaná podala odvolanie pre nesprávnosť výroku o vine, o treste a o náhrade škody.

Krajský súd na podklade odvolania podaného obžalovanou uznesením sp. zn. 3 To 71/2012 z 15. augusta 2012 podľa § 321 ods. 1 písm. b) a c) a ods. 3 Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 T 74/2010 zo 16. decembra 2011 v celom rozsahu zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Krajský súd rozhodoval na neverejnom zasadnutí podľa § 326 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, keďže podľa jeho

názoru skutkový stav nebol náležite zistený, pričom doplnenie dokazovania mohlo viesť k iným skutkovým záverom, preto chybný postup okresného súdu nemohol sám napraviť na verejnom zasadnutí.

Okresný súd následne po vrátení veci na ďalšie konanie uznesením sp. zn. 2 T 74/2010 z 21. augusta 2013 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie proti obžalovanej vedené pre obzvlášť závažný zločin podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 a § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že „ako zastupujúca osoba [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ], uzatvorila dňa 28. 9. 2007 v [REDAKOVANÉ] kúpnu zmluvu s kupujúcim [REDAKOVANÉ], ktorej predmetom bol predaj nehnuteľností – [REDAKOVANÉ] súpisné číslo [REDAKOVANÉ] a pozemkov na parcelách [REDAKOVANÉ] zapísaných na [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] za kúpnu cenu 82.982,87 Eur (2.500.000 Sk) a to aj napriek tomu, že dohodnutá kúpna cena bola 232.357,43 Eur (7.000.000 Sk) a že splnomocnenie podpísané manželmi [REDAKOVANÉ] bolo dňa 28.9.2007 odvolané, o čom v čase spracovania a podpísania kúpnej zmluvy vedomosť mala a ktoré akceptovala, čím by vkladom vlastníckeho práva podľa kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností manželom [REDAKOVANÉ] vznikla škoda v celkovej výške 149.372,63 Eur (4.500.000 Sk)“ s tým, že podľa § 281 ods. 3 Trestného poriadku poškodený [REDAKOVANÉ] a poškodená [REDAKOVANÉ] boli s nárokom na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

Navrhovateľ uvádza, že okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že „v predmetnej trestnej veci boli splnené všetky zákonné podmienky pre zastavenie trestného stíhania, pretože skoršie trestné stíhanie proti obžalovanej... pre ten istý skutok skončilo jej odsúdením právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 29. 7. 2009, sp. zn. 2 T/129/2009 pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 4 mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 4 roky, pričom toto odsúdenie, vzhľadom na uznesenie Okresného súdu Piešťany zo dňa 22. 2. 2013, sp. zn. 2 T/129/2009,

ktorým bolo vyslovené, že odsúdená [REDAKOVANÉ] je účastná amnestie prezidenta SR a podľa článku I. Rozhodnutia prezidenta SR zo dňa 2. 1. 2013 o amnestii č. 1/2013 Z. z. jej bol odpustený vyššie uvedený súhrnný podmienený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 4 mesiace s účinkom, že sa na ňu hľadá, ako keby nebola odsúdená, je v zmysle § 92 ods. 5 Trestného zákona a § 93 ods. 1 Trestného zákona nielen zahladené, ale nebolo ani v predpísanom konaní zrušené a preto je trestné stíhanie podľa § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku neprípustné. Skutok, pre ktorý bola na obžalovanú... podaná obžaloba a ktorého sa týka zastavenie trestného stíhania v uznesení Okresného súdu Prievidza zo dňa 21. augusta 2013, sp. zn. 2 T/74/2010, vzhľadom na objektívnu súvislosť v čase, spôsobe spáchania, v jednotiacom zámere páchatel'a a tým i subjektívnu súvislosť so skutkom uvedeným trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 29.7.2009, sp. zn. 2 T/129/2009, tvorí totiž jeden pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 221 ods. 1, 4 písm. a/ Trestného zákona. “.

Proti uzneseniu okresného súdu podali prokurátor a poškodený [REDAKOVANÉ] sťažnosti v neprospech obžalovanej.

Krajský súd uznesením sp. zn. 3 To 106/2013 z 15. januára 2014 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosti prokurátora a poškodeného [REDAKOVANÉ] zamietol ako nedôvodné. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že „podľa jeho zistení a právneho záveru, v posudzovanej veci okresný súd postupoval správne, keď napadnutým uznesením podľa § 281 ods. Trestného poriadku s použitím § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie proti obžalovanej... vedené pre obzvlášť závažný zločin podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 221 ods. 1, 4 písm. a/ Trestného zákona, pretože trestné stíhanie je neprípustné, keďže skoršie stíhanie proti obžalovanej pre ten istý skutok sa skončilo odsudzujúcim trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 29. 7. 2009, sp. zn. 2 T/129/2009, právoplatným dňa 4. 11. 2009 a pritom toto skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadá, ako keby nebol odsúdený. “.

Krajský súd poukázal na to, že „*trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 29. 7. 2009, sp. zn. 2 T/129/2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 4. 11. 2009, bola obžalovaná... uznaná za vinnú z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona na skutkovom základe, že dňa 21. 2. 2008 v [REDAKOVANÉ] vylákala splnomocnenie od [REDAKOVANÉ], ktoré získala pod zámienkou zakúpenia nehnuteľností, [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktoré boli vo vlastníctve [REDAKOVANÉ], o čom spísali dohodu 21. 1. 2008 v [REDAKOVANÉ], ktorou sa zaviazala vyplatiť 2.300.000 Sk (76.346 Eur) do 31. 3. 2008, toto však nemala v úmysle, následne na základe takto vylákaného splnomocnenia bez súhlasu [REDAKOVANÉ] uvedené nehnuteľnosti predala aj s okolitými pozemkami za 200.000 Sk (6.638,78 Eur), čím zabezpečila povolenie vkladu do katastra nehnuteľností Katastrálneho úradu v [REDAKOVANÉ], Správy katastra [REDAKOVANÉ] pre nového vlastníka, takto získané peniaze použila pre svoje osobné účely a svojím konaním [REDAKOVANÉ] spôsobila škodu vo výške 543.000 Sk (18.024 Eur). Za tento prečin bola odsúdená na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 4 mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 4 roky za súčasného zrušenia výroku o treste, ktorý bol obžalovanej uložený rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 19. 12. 2008, sp. zn. 2 T/116/2008.*

Skutok, pre ktorý bola obžalovaná... trestne stíhaná v posudzovanej veci Okresného súdu Prievidza vedenej v tom čase pod sp. zn. 2 T/74/2010 a ktorý mala spáchať dňa 28. 9. 2007, spolu so skutkom spáchaným dňa 21. 2. 2008 v právoplatne rozhodnutej veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2 T/129/2009, spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatel'a spáchať trestný čin, preto v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona, § 13 Trestného zákona, § 10 ods. 16 Trestného poriadku a s prihliadnutím na výšku škody obidva čiastkové útoky vykazujú zákonné znaky jedného pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 221 ods. 1, 4 písm. a/ Trestného zákona.“.

Krajský súd v odôvodnení uznesenia ďalej uviedol, že «*s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 Trestného poriadku samotné právoplatné odsúdenie obžalovanej za jeden čiastkový útok tohto pokračovacieho trestného činu podvodu už citovaným trestným*

rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 29. 7. 2009, sp. zn. 2 T/129/2009, nebolo prekážkou, aby sa vo zvyšnej časti viedlo trestné stíhanie pre ďalší čiastkový útok tohto pokračovacieho trestného činu v teraz posudzovanej veci a mohol preto prichádzať do úvahy nielen postup podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona, ale aj podľa § 42 ods. 1, 2 Trestného zákona, t. j. ukladanie nielen spoločného, ale súčasne aj súhrnného trestu. Už trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 29. 7. 2009, sp. zn. 2 T/129/2009, bol totiž obžalovanej ukladaný súhrnný trest za súčasného zrušenia rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 19. 12. 2008, sp. zn. 2 T/116/2008 vo výroku o treste a na taký postup, teda na uloženie súhrnného trestu boli splnené podmienky aj v posudzovanej veci, keďže ustanovenie § 41 ods. 3 Trestného zákona explicitne počíta s tým, že spoločný trest môže byť zároveň aj úhrnným alebo súhrnným trestom.

Súčasne však poukázal aj na to, že vzhľadom na uznesenie Okresného súdu Piešťany zo dňa 22. 2. 2013, sp. zn. 2 T/129/2009, ktorým bolo vyslovené, že odsúdená [REDAKOVANÉ] je účastná amnestie prezidenta SR a podľa článku I. Rozhodnutia prezidenta SR zo dňa 2. 1. 2013 o amnestii č. 1/2013 Z. z. jej bol odpustený vyššie uvedený súhrnný podmienený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 4 mesiace s účinkom, že sa na ňu hľadí, ako keby nebola odsúdená, je však v zmysle § 92 ods. 5 Trestného zákona a § 93 ods. 1 Trestného zákona toto odsúdenie zahladené, preto vzhľadom na účinky vyplývajúce z ustanovenia § 93 ods. 1 Trestného zákona a spojené so zahladením tohto odsúdenia, ktoré nebolo v predpísanom konaní zrušené, je však ukladanie spoločného súhrnného trestu postupom podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona vylúčené.

Zo znenia ustanovenia § 41 ods. 3 Trestného zákona je totiž zrejmé, že umožňuje uloženie spoločného trestu len v prípade, ak súd odsudzuje páchatel'a za ďalší čiastkový útok, ktorý tvorí súčasť pokračovacieho trestného činu, za ktorého iný čiastkový útok bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť, avšak nie aj v prípade, ak toto odsúdenie je už zahladené.

Citované ustanovenie Trestného zákona nemá totiž také znenie, ktoré by výslovne stanovovalo, že ustanovenie o spoločnom treste za pokračovanie v trestnom čine sa použije aj vtedy, ak je skoršie odsúdenie takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený (na rozdiel od ustanovenia § 45 ods. 3 trestného zákonníka Českej republiky z 8. 1. 2009 č. 40/2009, podľa ktorého ustanovenie o spoločnom treste za pokračovanie

v trestnom čine sa použije i vtedy, ak je skoršie odsúdenie takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený, na ktoré poukazoval v sťažnosti prokurátor a ktoré v posudzovanej veci nemožno aplikovať), navyše v prípade, ak by mal byť za viac trestných činov ukladaný spoločný súhrnný trest, je použitie tohto ustanovenia vylúčené, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby odsúdený nebol.

Vzhl'adom na základnú zásadu „ne bis in idem“, teda právo nebyť súdený alebo potrestaný dvakrát za ten istý skutok, vyplývajúcu z čl. 50 ods. 5 ústavy, z čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd, z čl. 4 Protokolu č. 7... (oznámenie č. 209/1992 Zb.) a vyjadrenú v ustanoveniach § 2 ods. 8 Trestného poriadku a § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku, bolo preto v tom čase prebiehajúcim štádiu trestného konania v posudzovanej veci vylúčené pokračovanie v trestnom stíhaní a odsúdenie obžalovanej... s možnosťou uloženia spoločného súhrnného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona...».

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 2 Tdo 58/2014 z 24. februára 2015 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) na podklade dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky podaného v neprospech obžalovanej rozhodol, že uznesením krajského súdu bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a v § 41 ods. 3, § 42 ods. 3 a § 122 ods. 13 Trestného zákona v prospech obžalovanej.

Najvyšší súd zrušil toto uznesenie krajského súdu, ako aj uznesenie okresného súdu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhl'adom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a okresnému súdu (vzhl'adom na potrebu vykonania dokazovania) prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na to, že „zo zásady, že súbeh trestných činov sa postihuje jedným trestom – úhrnným trestom alebo v prípade viacčinného súbehu trestných činov, pri ktorom dochádza k odsúdeniu za jednotlivé trestné činy dvoma alebo viacerými po sebe nasledujúcimi rozsudkami – súhrnným trestom,

a že za všetky čiastkové útoky toho istého pokračovacieho trestného činu sa taktiež ukladá jeden trest – ak dochádza k odsúdeniu za jednotlivé čiastkové útoky dvoma alebo viacerými po sebe nasledujúcimi rozsudkami – spoločným trestom, sa vymyká situácia, kedy skoršie odsúdenie, vo vzťahu ku ktorému by inak mal byť ukladany súhrnný trest alebo spoločný trest, je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadá ako keby nebol odsúdený.

Rovnako ako nie je možné v zmysle § 42 ods. 3 Trestného zákona použiť ustanovenie o súhrnnom treste, ktoré je vo svojej podstate benefitom pre páchatel'a, modifikovaným zvýšením trestnej sadzby pri splnení podmienok § 41 ods. 2 Trestného zákona v prípade, že u skoršieho odsúdenia nastali účinky jeho zahľadania, nie je v takom prípade možné použiť ani ustanovenie o spoločnom treste – § 41 ods. 3 Trestného zákona, ktoré na primerané použitie § 42 (vrátane jeho odseku 3) Trestného zákona výslovne odkazuje.“.

Navrhovateľ uvádza, že najvyšší súd pritom vyslovil záver, že „v popísanej situácii sa za ďalší viacčinné sa zbiehajúci trestný čin alebo za ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu uloží ďalší – samostatný trest a nie trest súhrnný alebo spoločný“. Z uvedeného podľa záveru najvyššieho súdu vyplýva, že „ak u skoršieho právoplatného odsúdenia za čiastkový útok pokračovacieho trestného činu nastali účinky jeho zahľadania, súd pri odsúdení páchatel'a za ďalší čiastkový útok toho istého pokračovacieho trestného činu postupuje – uloží trest bez použitia ustanovenia § 41 ods. 3 Trestného zákona“.

Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu ďalej vyplýva, že „pri pokračovacom trestnom čine sa ustanovenie § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku o neprípustnosti trestného stíhania aplikované v konkrétnom prípade dovolaním napadnutým uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15. januára 2014, sp. zn. 3 To/106/2013 a predtým uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 21. augusta 2013, sp. zn. 2 T/74/2010, týka procesného (§ 10 ods. 16 Trestného poriadku), nie hmotného (§ 122 ods. 13 Trestného zákona) ponímania skutku, čo zodpovedá ustanoveniu § 9 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého v aktualizácii na konkrétnu trestnú vec, ak sa týka dôvod neprípustnosti trestného stíhania uvedený v ustanovení § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku len niektorého z čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, nebráni to, aby sa vo zvyšnej časti

takého činu viedlo trestné stíhanie.“. Navrhovateľ uvádza, že podľa názoru najvyššieho súdu „je uloženie spoločného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona (vrátane zásahu do výroku o vine čiastkového útoku vyhlásením odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa s nadobudnutím právoplatnosti, zrušením tohto výroku) vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozsudku uvedenému v prvej vete tohto ustanovenia, sui generis (svojho druhu) – osobitným druhom obnovy konania, pri ktorom je novou skutočnosťou zodpovedajúcou ustanoveniu § 394 ods. 1 Trestného poriadku (podmienky obnovy konania) spáchanie ďalšieho čiastkového útoku toho istého pokračovacieho trestného činu.

... ustanovenie § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku (ako jedného z dôvodov neprípustnosti trestného stíhania) je premietnutím čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý už bol právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby za splnenia podmienok totožnosti skutku a totožnosti obvineného, pričom tú istú osobu pre ten istý skutok možno opätovne trestne stíhať len vtedy, keď predtým vydané právoplatné rozhodnutie bolo v predpísanom konaní zrušené.

... ustanovenie § 41 ods. 3 Trestného zákona je skratkou (odstránením dokazovania súdom o skutkoch už skôr preukázaných) obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku (predpísaného konania) na rozhodnutie o zrušení právoplatného rozhodnutia.

... pri ukladaní spoločného trestu teda nedochádza ohľadom skoršieho odsúdenia za čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, vo vzťahu ku ktorému je ukladaný taký trest, k nesúladu § 41 ods. 3 Trestného zákona s článkom 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (§ 2 ods. 8 Trestného poriadku).“.

Navrhovateľ ďalej uvádza, že najvyšší súd v odôvodnení svojho rozsudku na záver vyslovil resumé (zhrnutie), podľa ktorého „ak súd u totožnej osoby rozhodujúc o čiastkovom útoky pokračovacieho trestného činu po tom, čo o inom čiastkovom útoky takéhoto činu bolo v predchádzajúcom konaní rozhodnuté a odsúdenie je už zahladené, nie je táto skutočnosť dôvodom na zastavenie trestného stíhania podľa § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku, avšak pri nemožnosti ukladania spoločného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona, ktoré je kvázi (akoby) mimoriadnym opravným prostriedkom pre zrušenie predtým právoplatného rozhodnutia o tom istom skutku (čiastkové útoky), pre

prípád uznania viny a ukladania trestu súd uloží trest samostatný, pričom sa tak neuplatní bonus, prípadne malus ukladania jedného trestu za viac čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, čo bude vecou individuálneho posúdenia.“.

Okresný súd následne rozsudkom sp. zn. 2 T 50/2015 z 8. júla 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) obžalovanú uznal za vinnú z obzvlášť závažného zločinu podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 a § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe, že „ako zastupujúca osoba [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ] uzatvorila dňa 28. 9. 2007 v [REDAKOVANÉ] kúpnu zmluvu s kupujúcim, spoločnosťou [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorej predmetom bol predaj nehnuteľnosti – [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] súpisné číslo [REDAKOVANÉ] a pozemkov na parcelách [REDAKOVANÉ] zapísaných na [REDAKOVANÉ] v Katastrálnom území [REDAKOVANÉ] za kúpnu cenu 82 982,87 eur (2 500 000 Sk), a to aj napriek tomu, že dohodnutá kúpna cena bola 232 357,43 eur (7 000 000 Sk) a že splnomocnenie podpísané manželmi [REDAKOVANÉ] bolo dňa 28. 9. 2007 odvolané, o čom v čase spracovania a podpísania kúpnej zmluvy vedomosť mala a ktoré akceptovala, čím by vkladom vlastníckeho práva podľa kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľnosti manželom [REDAKOVANÉ] vznikla škoda v celkovej výške 248 000,- eur (7 471 248,- Sk)“.

Okresný súd jej podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 42 ods. 1, § 41 ods. 2, § 38 ods. 4 a § 37 písm. h) Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého bola podľa § 48 ods. 2 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona okresný súd súčasne „zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 20. 05. 2013, sp. zn. 2 T/164/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 18. 02. 2014, sp. zn. 3 To/136/2013, tiež aj výrok o treste rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 13. 10. 2014, sp. zn. č. 4 T/35/2012, právoplatného dňa 13. 10. 2014, ako aj výrok o treste rozsudku Okresného

súdu Topoľčany zo dňa 03. 12. 2014, sp. zn. č. 2 T/83/2014, právoplatného dňa 03. 12. 2014, ako i všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad“.

Podľa § 78 ods. 1 Trestného zákona okresný súd uložil obžalovanej ochranný dohľad vo výmere 2 roky.

Súčasne podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bol poškodený [REDAKOVANÉ] s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho odvolaním napadla obžalovaná pre nesprávnosť výrokov o vine a treste. Navrhovateľ uvádza, že obžalovaná v odvolaní navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), a d) Trestného poriadku zrušil v celom rozsahu a aby na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanú podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku spod obžaloby oslobodí.

Prokurátor a poškodený [REDAKOVANÉ] sa k odvolaniu obžalovanej písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trenčíne na podklade odvolania podaného obžalovanou uznesením sp. zn. 3 To 71/2015 (správne má byť sp. zn. 3 To 94/2015, pozn.) z 24. februára 2016 podľa § 320 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil a prerušil trestné stíhanie proti obžalovanej vedené pre obzvlášť závažný zločin podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 a § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe, ako je uvedený v tomto rozsudku okresného súdu, pretože sa domnieva, že § 9 ods. 2 Trestného poriadku ako všeobecne záväzného právneho predpisu nižšieho stupňa právnej sily, ktorého použitie je v danej trestnej veci rozhodujúce pre rozhodovanie o vine a treste, je v rozpore s čl. 4 ods. 1 protokolu, čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy, teda s predpismi vyššieho stupňa právnej sily, a z toho dôvodu podá

návrh na začatie konania pred ústavným súdom, pričom tak mal urobiť už súd prvého stupňa podľa § 283 ods. 5 Trestného poriadku.

Z uvedeného vyplýva, že pre rozhodnutie navrhovateľa je rozhodná aj aplikácia § 9 ods. 2 Trestného poriadku, keďže obžalovaná je vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 3 To 94/2015 trestne stíhaná pre čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, za ktorý bola už právoplatne odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany „*pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 4 mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 4 roky, pričom toto odsúdenie, vzhľadom na uznesenie Okresného súdu Piešťany zo dňa 22. 2. 2013, sp. zn. 2 T/129/2009, ktorým bolo vyslovené, že odsúdená [REDAKOVANÉ] je účastná amnestie prezidenta SR a podľa článku I. Rozhodnutia prezidenta SR zo dňa 2. 1. 2013 o amnestii č. 1/2013 Z. z. jej bol odpustený vyššie uvedený súhrnný podmienený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 4 mesiace s účinkom, že sa na ňu hľadí, ako keby nebola odsúdená, je v zmysle § 92 ods. 5 Trestného zákona a § 93 ods. 1 Trestného zákona nielen zahladené, ale nebolo ani v predpísanom konaní zrušené.*“.

Podľa navrhovateľa z uvedeného dôvodu pri neúčinnosti § 9 ods. 2 Trestného poriadku by bol vo veci konajúci súd povinný podľa § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastaviť trestné stíhanie obžalovanej vo veci vedenej pod sp. zn. 3 To 94/2015.

Navrhovateľ po odcitovaní čl. 4 ods. 1 protokolu, čl. 40 ods. 5 a 6 listiny, čl. 50 ods. 5 a 6 ústavy, § 8 a § 122 ods. 10 a 13 Trestného zákona, § 9 ods. 1 písm. e) a ods. 2 a § 10 ods. 16 Trestného poriadku odôvodnil svoj návrh takto:

Navrhovateľ v prvom rade zdôrazňuje, že čl. 4 ods. 1 protokolu, čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy obsahujú zásadu „*ne bis in idem*“, ktorá obsahuje nielen zákaz odsúdiť niekoho za ten istý trestný čin (čl. 4 ods. 1 protokolu), resp. za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený (čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy), ale obsahuje aj zákaz stíhať tú istú osobu za ten istý trestný čin (čl. 4 ods. 1 protokolu), resp. za čin, za ktorý

bol už právoplatne odsúdený (čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy). To znamená, že uvedená zásada obsahuje aj zákaz viesť vôbec trestné stíhanie, teda zakotvuje neprípustnosť trestného stíhania.

Podľa navrhovateľa je táto zásada priamo premietnutá aj do § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, v ktorom sa používa odlišne od čl. 4 ods. 1 protokolu, resp. od čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy pojem „skutok“.

Podľa názoru navrhovateľa je dôležité zodpovedať otázku, či pojem „čin“ v čl. 4 ods. 1 protokolu, resp. „čin“ v zmysle čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy, sa má vykladať obsahovo odlišne od pojmu „skutok“ v § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, alebo majú obsahovo totožný význam. Navrhovateľ v tejto súvislosti zastáva názor, podľa ktorého pojem „čin“ v čl. 4 ods. 1 protokolu, v čl. 40 ods. 5 listiny a v čl. 50 ods. 5 ústavy má obsahovo totožný význam ako pojem „skutok“ v § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Navrhovateľ poukazuje na to, že zásada „*ne bis in idem*“ má materiálnu podstatu v udalosti, ktorá sa reálne udiala v minulosti (spáchanie činu a odsúdenie za tento čin), pričom vyjadruje imperatív, aký procesný následok sa má vyvodiť na základe zistenia existencie takejto udalosti (zákaz opätovného trestného stíhania). Článok 4 ods. 1 protokolu, čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy z hľadiska právnej teórie štruktúry právnej normy obsahujú hypotézu o existencii konkrétneho konania, ktoré sa reálne udialo a ktoré bolo príslušným súdom reálne posúdené ako trestný čin. Preto je podľa navrhovateľa pojem „čin“ v už uvedených ustanoveniach nevyhnutné posudzovať na základe predpisov trestného práva hmotného, teda v danom prípade v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky bolo už posúdené podľa ustanovení Trestného zákona. K takémuto záveru vedie navrhovateľ aj znenie čl. 40 ods. 6 listiny a čl. 50 ods. 6 ústavy v spojení s § 8 Trestného zákona.

Navrhovateľ považuje za potrebné ďalej uviesť, že v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky je v zmysle § 8 Trestného zákona práve Trestný zákon právnu

normou, ktorá je „návodom“ pre posúdenie, či čin/skutok, ktorý sa udial v reálnom svete, je trestným činom a ak ním je, tak akým trestným činom. Zároveň práve Trestný zákon, predovšetkým v § 122 ods. 9, 10, 11, 12 a 13, určuje kritériá pre posúdenie jednoty a nedielnosti činu pre potreby právneho posúdenia konkrétneho činu, ktorý sa udial v reálnom svete. Z uvedených ustanovení vyplýva, že pre posúdenie, či ide o jeden čin, je rozhodná práve a jedine aplikácia ustanovení Trestného zákona na konkrétnu udalosť v reálnom svete, ktorá sa mohla udiať kontinuálne alebo aj oddelene v priestore a čase. Preto pre posúdenie, či ide o jeden čin alebo viac činov, je rozhodná správna aplikácia ustanovení Trestného zákona na udalosti v reálnom svete.

Podľa názoru navrhovateľa jednoznačná odpoveď na otázku, či konanie, ktoré by napĺňalo znaky pokračovacieho trestného činu v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona, je jedným nedielnym činom, môže byť daná jedine na základe správnej aplikácie znenia druhej vety uvedeného ustanovenia, podľa ktorého trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin. O správnosti tohto názoru krajského súdu svedčí podľa navrhovateľa aj znenie § 122 ods. 13 Trestného zákona, ktoré upravuje pretrhnutie jednoty skutku (trestného činu).

V súvislosti s § 8 Trestného zákona v spojení s § 122 Trestného zákona navrhovateľ považuje za potrebné poukázať tiež na tú skutočnosť, že uvedené ustanovenie používa pojem „čin“, ktorý je použitý aj v publikovanom znení čl. 4 ods. 1 protokolu, čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy. Vzniká podľa neho preto otázka, čo rozumieť pod pojmom „skutok“ v § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, do ktorého ustanovenia je premietnutá zásada „*ne bis in idem*“, a či je obsah tohto pojmu odlišný od pojmu „čin“ použitého pre vec v relevantných ustanoveniach Trestného zákona (najmä § 8) a v čl. 4 ods. 1 protokolu, v čl. 40 ods. 5 listiny a v čl. 50 ods. 5 ústavy.

Navrhovateľ uvádza, že pri odpovedi na túto otázku vychádzal „*predovšetkým z ustanovenia § 15 zákona č. 400/2015 Z. z. (predtým § 2 zákona č. 1/1993 Z. z.), v zmysle ktorého zverejnený text právneho predpisu znamená nevyvrátiteľnú fikciu o znalosti právneho predpisu. Keďže obsah normy správania sa v zásade zverejňuje najmä v jazykovej*

forme, keďže jazyk je primárnym dorozumievacím prostriedkom medzi ľuďmi, pri výklade obsahu právnej normy je nevyhnutné použiť primárne základné metódy výkladu, ktorými sú podľa právnej teórie jazykový výklad (viď aj § 3 zákon č. 400/2015 Z. z.) a systematický výklad. Až následne prichádza do úvahy použitie iných metód výkladu právnej normy. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na ustanovenia § 2, 3, 4 zákona č. 400/2015, ktoré boli do právneho poriadku Slovenskej republiky začlenené s účinnosťou až od 1. 1. 2016. Hoci ide o všeobecne záväzné pravidlá, začlenené do platného a účinného právneho poriadku ako pravidlá normotvorby, niet zrejme pochyb o tom, že ide zároveň aj o pravidlá výkladu právnych noriem. Taktiež niet však zrejme pochyb o tom, že uvedené a v súčasnosti už aj právne záväzné ustanovenia obsahujú usmernenia, ktoré je možné považovať za základné atribúty právneho štátu, z ktorého dôvodu je potrebné považovať tieto výkladové pravidlá za záväzné podľa základných princípov právneho štátu aj pred účinnosťou uvedených ustanovení.“.

Pri odpovedi na otázku, či existuje obsahový rozdiel medzi pojmom „čin“ používaným v ustanoveniach Trestného zákona, v čl. 4 ods. 1 protokolu, v čl. 40 ods. 5 listiny a v čl. 50 ods. 5 ústavy a pojmom „skutok“ používaným v ustanovení § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, navrhovateľ poukazuje aj na to, že «*podľa jazykového výkladu (gramatického výkladu podľa pravidiel slovenského pravopisu) sú slová „čin“ a „skutok“ považované za synonymá, teda za rôzne znejúce slová s rovnakým obsahom. Tento záver potvrdzuje aj znenie ustanovenia § 122 ods. 13 Trestného zákona, ktoré používa pojem „skutok“.*». S poukazom na už uvedené závery navrhovateľ zastáva názor, že odpoveď na nastolenú otázku musí znieť tak, že «*obsah pojmu „skutok“ v ustanovení § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku musí byť totožný s obsahom pojmu „čin“ a „skutok“, použitom v Trestnom zákone, ako aj s pojmom „čin“ v čl. 4 ods. 1 Protokolu, v čl. 40 ods. 5 Listiny a v čl. 50 ods. 5 Ústavy. Uvedenému záveru zodpovedá aj znenie ustanovenia § 41 ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorého v prípade trestného stíhania za ďalší čiastkový útok je nevyhnutné zrušiť už právoplatný odsudzujúci rozsudok aj v časti o vine, týkajúci sa iných čiastkových útokov toho istého trestného činu. Ak by vyššie uvedený výklad nebol správny, vyvstáva otázka zmyslu a účelu ustanovenia § 41 ods. 3 Trestného zákona.*».

S poukazom na uvedené dôvody podľa názoru navrhovateľa § 9 ods. 2 Trestného poriadku umožňuje v rozpore so zásadou „*ne bis in idem*“ zakotvenou v čl. 4 ods. 1 protokolu, v čl. 40 ods. 5 listiny a v čl. 50 ods. 5 ústavy a premietnutou do § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku trestne stíhať páchatel'a pokračovacieho trestného činu za konanie, ktoré je podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona nedielnou súčasťou „činu“ („skutku“), o ktorom bolo už predtým právoplatne rozhodnuté.

Pre riešenie uvedených otázok nie je podľa navrhovateľa právne významné ani znenie § 10 ods. 16 Trestného poriadku, keďže uvedené ustanovenie v rozpore so zásadou jednotného výkladu obsahu právnych pojmov (pozri § 3 ods. 3 zákona č. 400/2015 Z. z., najmä druhú a tretiu vetu) definuje pojem „skutok“ pokračovacieho trestného činu inak, ako vyplýva jeho obsah z § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a z § 8 a § 122 ods. 10 a 13 Trestného zákona.

Navrhovateľ uvádza, že z uvedených dôvodov sa nemôže stotožniť ani s právnymi závermi uvedenými v náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 6/03 z 9. júla 2003 (ďalej len „*nález Ústavného súdu Českej republiky*“), „*podľa ktorých právnych názorov nastolený dualizmus medzi procesnou a hmotnou právnou úpravou z dôvodu procesnej ekonomie by mal byť v súlade s čl. 4 ods. 1 Protokolu a čl. 40 ods. 5 Listiny*“. Navrhovateľ sa nestotožňuje so správnosťou názoru uvedeného v tomto náleze, podľa ktorého „*nastolený dualizmus v záujme posilnenia vynútitel'nosti práva a zvýraznenia zásady rýchleho trestného stíhania nemôže byť na ujmu ústavne garantovaných práv a slobôd*“. Navrhovateľ ako príklad uvádza prípad, „*keď nové čiastkové útoky spolu s tými, za ktoré bol páchatel' už odsúdený, môžu v jednote skutku viesť k prísnejšej kvalifikácii. Aj prakticky môže nastať prípad, keď páchatel' v pôvodnom trestnom stíhaní pre majetkový trestný čin nerozporoval napríklad výšku škody uvedenú v pôvodnej obžalobe len z dôvodu legitímneho očakávania priaznivejšieho odsúdenia na základe dohody o vine a treste, resp. na základe vyhlásenia o vine. V trestnom stíhaní páchatel'a najmä v prípadoch majetkových trestných činov na základe ustanovenia § 9 ods. 2 Trestného poriadku však môže byť z hľadiska trestnoprávných následkov práve rozhodné napríklad aj jedno euro, keďže kvalifikačným momentom je výška spôsobenej škody, sčítanej z jednotlivých*

čiastkových útokov. Napríklad pri trestnom čine krádeže podľa § 212 Trestného zákona môže aj jedno euro rozhodovať o tom, či páchatel'ovi s poukazom na ustanovenie § 125 ods. 1 Trestného zákona hrozí trest odňatia slobody na šesť mesiacov až tri roky (prečin podľa § 212 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona) alebo na tri roky až desať rokov (zločin podľa § 212 ods. 4 písm. a/ Trestného zákona) alebo na desať až pätnásť rokov (obzvlášť závažný zločin podľa § 212 ods. 5 písm. a/ Trestného zákona). S poukazom na ustanovenie § 41 ods. 3, najmä druhá veta, Trestného zákona páchatel' už nemôže namietat' správnosť skutkových záverov, ktoré prípadne mohol úspešne namietat' v pôvodnom konaní, ak by nepristúpil k dohode o vine a treste, alebo by neurobil vyhlásenie o vine, čo sa krajskému súdu javí ako rozporné s právom obvineného na obhajobu podľa čl. 6 ods. 1, 3 Dohovoru a § 34 ods. 1 Trestného poriadku, keďže páchatel' už nemá zákonnú možnosť obhajovať sa vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam, za ktoré bol pôvodne odsúdený a ktoré skutkové okolnosti tvoria spolu s čiastkovými útokmi, pre ktoré je trestne stíhaný na základe ustanovenia § 9 ods. 2 Trestného poriadku, jednotu skutku pokračovacieho trestného činu.“.

Navrhovateľ sa tiež nestotožňuje ani s názorom vyjadreným v rozsudku najvyššieho súdu, podľa ktorého § 41 ods. 3 Trestného zákona by mal predstavovať mimoriadny opravný prostriedok na prípady, keď dodatočne vyjde najavo spáchanie ďalších čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, pre ktorý bol páchatel' už právoplatne odsúdený. Podľa názoru navrhovateľa § 41 ods. 3 Trestného zákona aj v spojení s § 9 ods. 2 Trestného poriadku „nie je možné považovať za uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v zmysle druhej vety čl. 50 ods. 5 Ústavy, nakoľko uvedené zákonné ustanovenia nie sú systematicky zaradené medzi výslovnú osobitnú úpravu mimoriadnych opravných prostriedkov v Trestnom poriadku podľa ôsmej hlavy tretej časti, na ktorú úpravu výslovne odkazuje ustanovenie čl. 50 ods. 5 Ústavy (formálna stránka), osobitosť ktorej právnej úpravy vyplýva z požiadavky zásadnej nemennosti právoplatných súdnych rozhodnutí v právnom štáte. V zmysle právnej teórie obsah uvedených ustanovení nespĺňa ani obsahovú podmienku pre začatie konania o opravnom prostriedku, ako takom, proti súdnemu rozhodnutiu, keďže uvedené ustanovenia nezakotvujú nevyhnutnosť podania samotného opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu, ako právnej skutočnosti, na základe ktorej

je podľa zásad právneho štátu možné pristúpiť k preskúmvaniu vydaného súdneho rozhodnutia.“. Nie zanedbateľnou okolnosťou v neprospech uvedeného záveru je podľa navrhovateľa skutočnosť, že trestné stíhanie podľa § 9 ods. 2 Trestného poriadku až do právoplatnosti výroku o vine prebieha bez toho, aby pôvodné právoplatné rozhodnutie súdu o vine páchatel'a bolo právoplatne zrušené, v dôsledku čoho dochádza k obchádzaniu zákazu uvedeného v čl. 4 ods. 1 protokolu, čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy (trestne) stíhať páchatel'a.

Navrhovateľ považuje za potrebné tiež dodať, že názory najvyššieho súdu vyslovené v jeho rozhodnutí, sa mu javia ako rozporné, keď *„na jednej strane najvyšší súd vyslovil právny názor, podľa ktorého je uloženie spoločného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona (vrátane zásahu do výroku o vine čiastkového útoku vyhlásením odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa s nadobudnutím právoplatnosti, zrušením tohto výroku) vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozsudku uvedenému v prvej vete tohto ustanovenia, sui generis (svojho druhu) – osobitným druhom obnovy konania, pri ktorom je novou skutočnosťou zodpovedajúcou ustanoveniu § 394 ods. 1 Trestného poriadku (podmienky obnovy konania) spáchanie ďalšieho čiastkového útoku toho istého pokračovacieho trestného činu. Na strane druhej v tom istom rozhodnutí vyslovil právny názor, podľa ktorého ak súd u totožnej osoby rozhodujúc o čiastkovom útoku pokračovacieho trestného činu po tom, čo o inom čiastkovom útoku takéhoto činu bolo v predchádzajúcom konaní rozhodnuté a odsúdenie je už zahladené, nie je táto skutočnosť dôvodom na zastavenie trestného stíhania podľa § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku, avšak pri nemožnosti ukladania spoločného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona, ktoré je kvázi (akoby) mimoriadnym opravným prostriedkom pre zrušenie predtým právoplatného rozhodnutia o tom istom skutku (čiastkové útoky), pre prípad uznania viny a ukladania trestu súd uloží trest samostatný (teda ďalší trest), pričom sa tak neuplatní bonus, prípadne malus ukladania jedného trestu za viac čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, čo bude vecou individuálneho posúdenia.*“.

V tejto súvislosti navrhovateľ dáva do pozornosti aj to, že ak by sa vychádzalo z právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý vyslovil vo svojom rozsudku, teda že uloženie

spoločného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona je vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozsudku uvedenému v prvej vete tohto ustanovenia, *sui generis* (svojho druhu) – osobitným druhom obnovy konania, resp. kvázi (akoby) mimoriadnym opravným prostriedkom pre zrušenie predtým právoplatného rozhodnutia o tom istom skutku (čiastkové útoky), tak v prípade, že o inom čiastkovom útoku pokračovacieho trestného činu bolo v predchádzajúcom konaní rozhodnuté a odsúdenie je už zahladené, bolo by vylúčené využitie takéhoto *sui generis* mimoriadneho opravného prostriedku, keďže aj podľa názoru najvyššieho súdu je v takomto prípade už ukládanie spoločného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona vylúčené. Podľa navrhovateľa preto pri nemožnosti ukládania spoločného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona nemôže ísť o osobitný druh obnovy konania, či o kvázi (akoby) mimoriadny opravný prostriedok, keďže v takom prípade totiž k zrušeniu predtým právoplatného rozhodnutia o tom istom skutku (čiastkové útoky) vôbec nemôže dôjsť.

Podľa názoru navrhovateľa *«aj vyššie uvedený čiastkový záver najvyššieho súdu, podľa ktorého v prípade trestného stíhania páchatel'a za ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, uznania viny a uloženia samostatného trestu (teda ďalšieho trestu) za čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, teda za konanie, ktoré je v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona nedielnou súčasťou „činu“ („skutku“), o ktorom už skoršie stíhanie (pre ten istý skutok) skončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu, pričom odsúdenie je zahladené a nebolo v predpísanom konaní (v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa ôsmej hlavy tretej časti Trestného poriadku) zrušené, odôvodňuje právny záver, že ustanovenie § 9 ods. 2 Trestného poriadku je v rozpore s ustanoveniami čl. 4 ods. 1 Protokolu, čl. 40 ods. 5 Listiny a čl. 50 ods. 5 Ústavy. Ustanovenie § 9 ods. 2 Trestného poriadku totiž v rozpore so zásadou „ne bis in idem“ zakotvenou v citovaných ustanoveniach a premietnutou do ustanovenia § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku, umožňuje nielen trestne stíhať páchatel'a pokračovacieho trestného činu za konanie, ktoré je v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona nedielnou súčasťou „činu“ („skutku“), o ktorom bolo už predtým právoplatne rozhodnuté, ale navyše podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného v rozsudku..., umožňuje dokonca aj pri zahladení skoršieho odsúdenia a pri nemožnosti ukládania*

spoločného trestu podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona uložiť za ďalší čiastkový útok toho istého pokračovacieho trestného činu samostatný trest, teda ďalší a v poradí už druhý trest.».

Skutočnosť, že nielen trestné stíhanie podľa § 9 ods. 2 Trestného poriadku až do právoplatnosti výroku o vine prebieha bez toho, aby pôvodné právoplatné rozhodnutie súdu o vine páchatel'a bolo právoplatne zrušené, ale dokonca sa páchatel'ovi ukladá aj ďalší samostatný trest za ďalší čiastkový útok toho istého pokračovacieho trestného činu bez toho, aby pôvodné právoplatné rozhodnutie súdu o vine páchatel'a týkajúce sa toho istého pokračovacieho trestného činu bolo právoplatne zrušené, je potrebné podľa názoru navrhovateľa považovať za obchádzanie zákazu (trestne) stíhať páchatel'a podľa ustanovení čl. 4 ods. 1 protokolu, čl. 40 ods. 5 listiny a čl. 50 ods. 5 ústavy.

Na základe uvedeného navrhovateľ navrhuje vydať nález, ktorým bude vyslovené, že *„ustanovenie § 9 ods. 2 Trestného poriadku nie je v súlade s čl. 4 ods. 1 Protokolu, s čl. 40 ods. 5 Listiny a s čl. 50 ods. 5 Ústavy“.*

Pre prípad, že ústavný súd zistí nesúlad aj ďalších ustanovení, navrhovateľ navrhuje *„postupovať podľa § 40 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov“.*

Zároveň navrhovateľ navrhuje zvážiť, či v danej veci *„v zmysle ustanovenia § 38 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov neprichádza do úvahy pozastavenie účinnosti ustanovenia § 9 ods. 2 Trestného poriadku, nakoľko pre prípad vyhovenia tomuto návrhu je dôvodné predpokladať, že bez pozastavenia účinnosti uvedeného ustanovenia sa rozšíri okruh prípadov, u ktorých by prichádzala do úvahy reparácia na základe ustanovenia 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.“.*

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

Podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh na začatie konania súd.

Podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd začne konanie, ak návrh podá súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou. Podľa § 19 zákona o ústavnom súde sa súdom podľa § 18 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona rozumie príslušný senát alebo samosudca. Podľa § 21 ods. 4 zákona o ústavnom súde ak je účastníkom konania súd, zastupuje senát jeho predseda.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až e) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, pričom skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetná vec je konkrétnou kontrolou ústavnosti, v rámci ktorej všeobecný súd môže iniciovať konanie o súlade, ak má pochybnosti o ústavnosti aplikovanej normy. Všeobecný súd je však oprávnený napadnúť len také ustanovenie zákona, ktorého použitie (teda nutnosť subsumpcie zisteného skutkového stavu pod právnu normu vyjadrenú v danom ustanovení) možno v konaní pred všeobecným súdom rozumne očakávať (PL. ÚS 12/2012). Predpokladom je teda tzv. prejudicialita napadnutej normy v konaní všeobecného súdu. Prejudicialita chýba, ak je zjavné, že aplikácia napadnutého ustanovenia v konaní všeobecného súdu neprichádza do úvahy, napríklad aj preto, že nie sú splnené procesné podmienky (porov. rozhodnutie PL. ÚS 7/04) veci prerokúvanej na všeobecnom súde.

Ústavný súd návrh predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a konštatuje, že návrh podal krajský súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou vo veci vedenej pod sp. zn. 3 To 94/2015; návrh teda podala oprávnená osoba podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy v spojení s § 18 ods. 1 písm. d) a § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde potom, ako bolo predmetné konanie vedené krajským súdom prerušené uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 94/2015 z 24. februára 2016, ktoré riadne nadobudlo právoplatnosť, pričom všeobecný súd v prerokúvanej veci musí aplikovať normu, ktorá je súčasťou napadnutého ustanovenia. Ústavný súd preto dospel k záveru, že návrh krajského súdu obsahuje všetky náležitosti uvedené v § 20 a § 37 zákona o ústavnom súde a spĺňa procesné podmienky, na základe ktorých ústavný súd môže vec prerokovať a o nej rozhodnúť.

Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ ústavnému súdu navrhoval len zväžiť pozastavenie účinnosti § 9 ods. 2 Trestného poriadku bez toho, aby to bližšie špecifikoval vo svojom návrhu (petite), ústavný súd o tom nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2017